

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА
" СРБИЈАШУМЕ " - БЕОГРАД**

ШУМСКО ГАЗДИНСТВО " ПРИЈЕПОЉЕ "

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 17068

Датум: 30.10. 20 25 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

ЈП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА
„СРБИЈА ШУМЕ“ БЕОГРАД
ШУМСКО ГАЗДИНСТВО Пријепоље

Број 572
Датум 23.10.2025 год.
ПРИЈЕПОЉЕ

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА

КАМЕНА ГОРА

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
ПРЕДЕЛОМ ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА
„КАМЕНА ГОРА“**

ЗА 2026. ГОДИНУ

ПРИЈЕПОЉЕ, 2025.

1 Увод

ПИО „Камена Гора“ се налази у крајњем југозападном делу Србије, на граници са Републиком Црном Гором. Административно, припада општини Пријеполје, односно следећим катастарским општинама: К.О. Камена Гора, К.О. Брајковац, К.О. Гојаквићи, К.О. Матаруге, К.О. Орашац и К.О. Крушево, делом К.О. Грачаница и К.О. Миљевићи.

Укупна површина Предела изузетних одлика „Камена Гора“ износи 7.762,33 ха, при чему се 1.912,72 ха налази под режимом заштите II степена, а 5.849,61 ха под режимом заштите III степена.

Програм управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора“ за 2026. годину у даљем тексту ПИО „Камена Гора“ урађен је у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“ број 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка и 14/2016, 95/2018, 71/2021) , Уредбом о проглашењу заштићеног подручја („Сл.гл.РС“, број 99/11.09.2014.) и у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“ број 102/10).

Плански основ за израду Програма је План управљања заштићеним подручјем ПИО „Камена Гора“ за период 2025-2034.г.(Сагласност Министарства заштите животне средине број: 002216014 2024 14850 004 000 000 001 од 7.10.2024.године.)

Програм управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора“ за 2026.годину се доставља надлежном Министарству на давање сагласности.

Управљач је пре почетка израде Програма управљања од Министарства заштите животне средине затражио услове заштите за израду Програма управљања ПИО „Камена Гора“ за 2026.годину. Програм управљања је урађен у складу са добијеним Решењем бр.0033223 2025 14850 004 001 501 100 од 16.09.2025.

2 Циљеви заштите, очувања, унапређења и коришћења заштићеног подручја

Програмом управљања дефинисани су основни циљеви на заштити, очувању и унапређењу природних и културно-историјских вредности заштићеног подручја Камене Горе, управљању природним ресурсима, научно-истраживачком раду, планирању и изградњи, промоцији подручја, сарадњи са локалном заједницом и другим субјектима, сарадњи са другим заштићеним добрима, међународној сарадњи, као и изворима финансирања планираних активности.

Ближи услови одржавања реда и понашања власника и корисника земљишта и посетилаца на заштићеном подручју, утврђени су од стране Управљача посебним актом (Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби, „Сл.гл.РС“, број 44/20.05.2015.) сходно члану 56. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“ број 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка и 14/2016, 95/2018, 71/2021).

Општи концепт заштите базира се на следећим циљевима:

Заштити, унапређењу, функционалном оспособљавању и презентацији посебних природних и споменичких вредности.

Заштити највреднијих локалитета реликтних репрезентативних биљних заједница, ретких и угрожених биљних и животињских врста.

Јачању стабилности екосистема и побољшању њиховог стања у складу са укупним еколошким потенцијалом природног добра, а нарочито у погледу побољшања покривности, састава и квалитета шумских састојина и побољшања квалитета пашњачких и ливадских екосистема.

Очувању и унапређењу пејзажних и амбијенталних вредности са свим овим елементима који му дају карактер посебности.

Спречавању и елиминисању деградационих процеса, чије негативно дејство утиче на стање појединих елемената, пре свега природне средине, а нарочито квалитет и квантитет вода, диверзитет флоре, фауне и вегетације итд.

Очувању квалитета основних чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште).

Несметаном одвијању активности које су у функцији коришћења подручја, на начин који је у складу са његовим основним вредностима, као и у функцији њихове презентације.

Заштити и очувању културно-историјских вредности и знаменитости.

3 *Заштита, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности*

3.1 *Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима*

3.1.1 *Чување заштићеног подручја*

а) Примарну заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју, спроводе два чувара заштићеног подручја и то је приоритетни, континуиран задатак. Активности су усмерене у циљу превентивне заштите и очувања заштићеног подручја Камене Горе. Чувари испуњавају законом прописане услове за обављање поверених послова и њихов рад обухвата: заштиту и чување ПИО „Камена Гора“, контролу поступања по Закону о заштити природе, спровођење законских прописа и аката из области заштите природе, шумарства и животне средине.

Чувари контролишу спровођење правила унутрашњег реда у заштићеном подручју и обављају послове чувања на свом реону према Правилнику о унутрашњем уређењу и чуварској служби ПИО "Камена Гора" (Сл.гл. РС", број 44/20.05.2015.)

У оквиру редовних активности, чувар је дужан да обилази заштићено подручје, утврђује да ли има битних промена и нарушавања режима заштите, контролише радове и активности одобрене према решењима о условима заштите природе, контролише границе и ознаке, да ли је учињена нека противправна радња или активност. Поред наведеног, чувар има обавезу да обилази посетиоце на свом реону, да учествује у

активном противпожарном дежурству у критичним периодима године и да пружа логистичку подршку и помоћ стручним лицима која изводе планске активности на терену.

Чувар сачињава забелешку у свом Дневнику чувара и извештај доставља непосредном руководиоцу, односно шефу шумске управе „Пријепоље“ и надлежној служби у Шумском газдинству, односно референту заштите природе, а о свим битним активностима се обавештава и сектор у генералној дирекцији ЈП "Србијашуме" и надлежни републички инспектор.

- Планирана средства за бруто зараде чувара (два чувара) у 2026. години:

Планирана средства за бруто зараде чувара (динара):	Извршилац посла:
2.710.000,00	ШГ "Пријепоље"
МЗЖС: 2.560.000,00	
Накнаде: 150.000,00	
Сопствена средства: 0,00	

б) Чувари заштићеног подручја ПИО „Камена Гора“, по потреби користе службено (теренско) возило шумске управе „Пријепоље“ у сврху чувања и надзора. Коришћење возила и других материјалних средстава, правда се путним налогом и извештајем о раду на терену.

- Планирана средства за остале материјалне трошкове чуварске службе (гориво за теренско возило):

Планирана средства за гориво (динара):	Извршилац посла:
100.000,00	ШГ "Пријепоље"
МЗЖС: 0,00	
Накнаде: 80.000,00	
Сопствена средства: 20.000,00	

3.1.2 Одржавање заштићеног подручја

Мере одржавање заштићеног подручја спроводиће се путем следећих активности:

а) На стручном делу послова израде и реализације планских докумената ангажован је референт заштите природе и Сектор за шумарство и заштиту животне средине при Генералној дирекцији. Управљач у стручном делу управљачких послова ради на изради следећих планских докумената: Програм управљања, Извештај о остваривању програма управљања, израда месечних извештаја, израда финансијских спецификација и праћење финансијске документације и по потреби доноси друга акта.

Материјални трошкови израде управљачких докумената обухватају: канцеларијски материјал, штампање, корицење, тонере, телефон.

- Планирана средства за бруто зараде осталог стручног особља запосленог код управљача:

Планирана средства бруто зарада стручног особља (динара): .	472.112,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	80.000,00	ШГ "Пријепоље"
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	392.112,00	

б) Управљање отпадом представља континуирану активност Управљача у току године, а односи се на стални обилазак излетишта, пешачких стаза и локација са постављеним мобилијаром. Комунални отпад сакупља се у кесе и теренским или теретним возилом односи на комуналну депонију. Отпад и вишак материјала који настане током извођења радова уклониће се ван заштићеног подручја на комуналну депонију.

Чувари подручја дужни су да у сарадњи са чуварима шума врше стално лоцирање евентуалних нелегалних депонија у детаљним обиласцима терена. Уколико се лоцирају нелегалне депоније, извршиће се евидентирање истих и издаће се налог месној заједници, надлежном комуналном предузећу или познатом лицу које је депонију формирало да исту уклони о свом трошку. У овим активностима успостављена је добра сарадња са републичким инспектором за заштиту животне средине.

- Планирана средства за трошкове управљања отпадом:

Планирана средства за управљање отпадом (динара):	50.000,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	ШГ „Пријепоље“
Накнаде:	0,00	
Сопствена средства:	50.000,00	

в) Управљач је Планом и Програмом управљања за 2026.годину определио финансијска средства за израду и постављање табли:

- Планирана средства за израду и постављање табли (5 ком) :

Планирана средства за израду и постављање табли (динара):	150.000,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	По уговору
Накнаде:	150.000,00	
Сопствена средства:	0,00	

3.1.3 Праћење стања – мониторинг поткорњака

Праћење, строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња и гљива, праћење стања природних ресурса у заштићеном подручју (речних водотока, земљишта, шума и др.), биће редовна пословна активност реверних инжењера шумарства оних газдинских јединица које се територијално налазе у ПИО „Камена Гора“. Мониторинг у ПИО „Камена Гора“ је редовна и обавезна активност стручних служби управљача, реверних инжењера и чувара заштићеног подручја.

а) Поред редовних активности Шумског газдинаства „Пријеполје“ на пословима неге и обнављања шума, посебна активност која је значајна са аспекта актуелне теме сушења шума је заштита шума путем мониторинга поткорњака и његово сузбијање. Ове активности спроводи служба гајења и заштите шума преко шумске управе „Пријеполје“ и у њима ће активно учешће, кроз логистичку подршку и помоћ, узети и чувари заштићеног подручја.

Мониторинг се спроводи на пет локација (постављањем феромонских клопки) у ГЈ Црни Врх-Камена Гора одељења: 37/а, 51/а, 64/а, 77/б, 81/а. Тип клопке који се користи је ЕКОТРАП. Планирани почетак контроле је од априла месеца, а коначан Преглед мониторинга урадиће се до краја летње сезоне. Сви релевантни подаци мониторинга доставиће се Управљачу и биће саставни део документације и извештаја о спроведеним активностима.

- Планирана средства за трошкове мониторинга поткорњака:

Планирана средства за мониторинг поткорњака (динара):....	180.000,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	ШГ „Пријеполје“
Накнаде:	0,00	
Сопствена средства:	180.000,00	

б) На основу обављеног стручног надзора Завода за заштиту природе Србије и резултата ихтиофаунистичких истраживања на реци Грачаници у 2025. години, када је евидентирано 8 врста риба из 6 фамилија и једна врста рака, као и препоруке да је неопходно покренути активности на мониторингу стања популације евидентираних врста риба, очуваности својстава идентификованих посебних станишта риба, као и функционалности миграторних путева рибљег фонда и негативних антропогених утицаја на врсте и станишта акватичних екосистема, Управљач је у 2026. години планирао активности мониторинга ихтиофауне. За ту активност опредељена су следећа финансијска средства:

- Планирана средства за мониторинг ихтиофауне на подручју ПИО „Камена Гора“:

Планирана средства за мониторинг ихтиофауна (дин):	500.000,00	Извршилац посла:
МСЖС:	450.000,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	50.000,00	

в) На подручју Предела изузетних одлика „Камена Гора“ у 2026. години планиране су активности на набавци хране (кукуруза) за медведе на хранилици у ПИО „Камена Гора“. За ове активности опредељена су финансијска средства:

- Планирана средства за набавку хране (кукуруза):

Планирана средства за набавку хране (кукуруз) (дин):	150.000,00	Извршилац посла:
МСЖС:	100.000,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	50.000,00	

3.2. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

Простор Камене Горе карактерише присуство фрагментарно сачуваних остатака манастирског комплекса Житин, релативно очуваних сеоских насеља и воденица, као и објеката народне архитектуре који имају историјски значај.

Непокретна културно-историјска добра се штите по основу матичног закона о културним добрима, а заштита се односи на евидентиране објекте са споменичким и другим својствима и вредностима, као и на простор на коме се ти објекти налазе.

Посебне мере и активности везане за уређење и одржавање нису планиране, али су у оквиру редовног рада службе чувања планиране активности везане за периодични обилазак и надзор остатака комплекса Житин и објеката народне архитектуре. Трошкови су обухваћени у редовним активностима чувања и одржавања подручја.

3.3. Управљање природним ресурсима

3.3.1 Задачи и активности на заштити и управљању шумама

Шумарска делатност има дугу традицију на простору и шире око простора заштићеног подручја и представља најинтензивнији вид коришћења природних ресурса, а уједно је и један од значајних ослонаца одрживог развоја краја.

ЈП „Србијашуме“, ШГ „Пријепоље“ се појављују у двојакој функцији, и као управљач и као корисник на заштићеном подручју. Послови газдовања шумама у државној и приватној својини спроводе се преко Шумског газдинства „Пријепоље“, надлежне Шумске управе „Пријепоље“ и предвиђени су Годишњим програмом пословања за шуме у државној својини (Планови гајења, заштите и коришћења шума) и Привременим програмом газдовања шумама сопственика.

Све мере и активности усаглашене су према режимима заштите, а у склопу редовних послова гајења и заштите шума су и посебне активности заштите шума од пожара, ентомолошких и фитопатолошких оболења као и од антропогених фактора. Преко шумских ревира се спроводе све мере на санитарно-узгојним радовима, праћење оштећености шума и њихова санација, а већ је поменуто да се у наредном периоду планира и мониторинг поткорњака на локацијама које су у саставу заштићеног подручја.

Активности неге и обнављања шума подразумевају неговање засада, пошумљавање голети и санацију површина насталу услед сушења шума или елементарних непогода.

Активности из ове области, укључујући и газдовање шумама сопственика, финансирају се посебним Уговором средствима Буџетског фонда за шуме, преко Управе за шуме.

Активности на коришћењу државних шума реализују се спровођењем годишњег плана сеча обнављања и плана проредних сеча у складу са основама газдовања шумама,

а за шуме сопственика реализују се према Привременом програму газдовања шумама сопственика. И основе и програми усаглашавају се са режимима заштите подручја.

ЈП „Србијашуме“ имају сталну обавезу да спроводе концепт заштите и одрживог коришћења шума и шумског земљишта, а доказ оваквом приступу управљању шумама је и добијање FSC сертификата (**FSCTM, Forest Stewardship Council TM** је независна, невладина, непрофитна организација која је установљена са циљем промоције одговорног управљања светским шумама).

3.3.2 Задачи и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Подручје Камене Горе се налази у оквиру ловишта „Лим“, којим газдује Ловачки савез Србије, преко Ловачког удружења „Пријепоље“ из Пријепоља. Активности на заштити ловне фауне спроводи Ловачко удружење на основу Годишњег плана за ловну годину.

Активности на управљању риболовном фауном спроводе се по Решењу Министарства пољопривреде и заштите животне средине бр. 324-07-153/2015-17 по ком је прописана забрана риболова, осим у научно-истраживачке сврхе.

3.3.3 Задачи и активности на заштити, развоју и управљању водама

Потенцијално највећи проблем који се појавио још пре доношења Уредбе о проглашењу заштићеног подручја представља изградња минихидроцентрала на реци Грачаници од стране предузећа „15.август“ д.о.о из Београда. У функцији су три МХЕ: „Сеоце“, „Вуково брдо“ и „Орлић“. Од поменутих МХЕ, две машинске зграде се налазе у заштићеном подручју и цевоводи од три минихидроцентрале.

Чуварска служба у оквиру редовних активности интензивно ради на заштити вода и појаса уз водотоке. Водопривредном основом Републике Србије уређено је газдовање и управљање водама као и заштита вода, а за простор Камене Горе није предвиђено интензивније коришћење вода, осим за локалне потребе. Материјални трошкови ових активности већ су урачунати у редовне послове чувања и надзора у заштићеном подручју.

3.3.4 Задачи и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем

Земљиште Камене Горе сврстава се у веома мало загађено, а Просторним планом Републике Србије, подручје Камене Горе дефинисано је као сточарски макрорејон где природни травњаци чине претежан део пољопривредног земљишта, а сточарство доминантну грану пољопривреде. Пољопривредна производња је минимализована и усмерена на задовољавање сопствених потреба.

Задачи и активности су сведени на континуирано праћење стања и поштовање режима заштите (служба чувања и надзора) у циљу очувања комплекса под пашњацима и ливадама.

Пратиће се и ограничена примена хемијских средстава на употребу ђубрива на обрадивим површинама, а за хемијска средства за заштиту биља тражиће се сагласност министарства надлежног за послове заштите природе.

3.3.5 Задачи и активности на коришћењу споредних шумских производа

Активности се спроводе у оквиру редовних активности службе чувања, а додатно се ангажују и чувари шума преко ревира шумске управе „Пријеполје“. То су пре свега мере контроле брања, сакупљања и промета следећих врста: боровница, шумска купина, шумска јагода, лековито биље и јестиве гљиве.

Иако брање и сакупљање наведених врста има дугу традицију на овим просторима, а прерада шумских плодова и својеврсно културно наслеђе које се мора очувати, активности на коришћењу споредних шумских плодова ипак треба свести на ограничено брање у оквиру другог степена заштите, док се у трећем режиму одвија нормално уз контролу Управљача.

4 Приоритетни задачи научно-истраживачког и образовног рада

Научно-истраживачке активности треба да су регулисане и усклађене са Планом управљања и Годишњим програмима, а резултати и документација истраживања треба да буду похрањени код управљача уз евентуално формирану базу података. Активности ће се реализовати у складу са могућностима и исказаним интересима стручњака и институција.

Управљач нема кадровске капацитете (ни планиране приоритетне задатке који се односе на специјализована научна истраживања) па се највише ослања на опште смернице у испуњавању задатака научно-истраживачког рада и на релевантне научне установе, а пре свега на установе као што су Завод за заштиту природе Србије, Шумарски факултет, Биолошки факултет, Институт за шумарство и др. Могућа су и истраживања у другим областима (културе, етно наслеђа, геотуризма и слично), где се у складу са законским условима излази у сусрет заинтересованим институцијама, установама, удружењима грађана и појединцима.

Управљач ће у сваком случају пружити логистичку подршку свим заинтересованим истраживачима који поседују акт о условима заштите природе и животне средине које издаје Завод за заштиту природе Србије.

5 Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја

5.1 Мере и услови

Изградња и уређење заштићеног подручја базира се на општим мерама и условима који су основ спровођења конкретних задатака и активности:

- Обезбедити да се изградња реализује искључиво на грађевинским парцелама и на површинама које су по намени одређене за изградњу, а на основу планских аката.
- При планирању и реализацији изградње, дефинисати елементарне услове као што су: водоснабдевање, евакуацију фекалних и отпадних вода и утврдити граничне капацитете простора, који се односе на планирану намену (туристичка-рекреативна).
- Спречити бесправну градњу (сарадња са надлежним инспекцијама, подношење пријава).
- Саобраћајна инфраструктура мора бити пажљиво испланирана и функционална, а у функцији одрживог развоја заштићеног подручја;
- Стазе (пешачке, бицикличке, планинарске) треба да задовоље потребе корисника на релацији смештајни капацитети – централни садржаји, као и између појединих подцелина које се одликују очуваном природом и посебним природним вредностима.
- Мобилијар који се поставља мора визуелно да буде прилагођен природном амбијенту а квалитетом да буде дуготрајан.

5.2 Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, санације подручја

Према динамици Плана управљања у току су активности на уређењу простора актуелних локација (прилазни правци, излетишта, површине уз стазе и значајне објекте) као и изградња рекреативне инфраструктуре заштићеног подручја. Ове активности су иначе синхронизоване и плански повезане са уређењем и изградњом суседних заштићених подручја (истог Управљача) на територији општине Пријепоље: ПИО "Озрен-Јадовник" и СРП "Клисура реке Милешевке" обзиром да су део јединственог производно-финансијског плана ЈП "Србијашуме".

а) На ширем простору излетничких локација, као и ливадских површина у власништву ЈП „Србијашуме“ које су посећене у току године или служе за различите манифестације и излете, планирано је да се изврши кошење траве и уклањање корова на површини од 10 ха:

- Планирана средства за уређење простора, кошење траве и уклањање корова:

Планирана средства за радове кошења траве и уклањања корова (динара):		Извршилац посла:
МСЖС:	0,00	ШГ „Пријеполје“
Сопствена средства:	120.000,00	
Накнаде:	0,00	

б) У 2026.години планирана је изградња Центра за посетиоце Камена Гора. Средства су опредељена за : грађевинско-занатске радове; за радове водовода и канализације; радове електроинсталације; елаборат противпожарне заштите; стручни надзор за извођење и пријем радова на Центру за посетиоце.

Такође, у 2026 години планиране су активности и на спољном уређењу Центра за посетиоце као и стручном надзору за извођење и пријем радова.

У претходном периоду урађена је комплетна техничка документација са Студијом оправданости за изградњу Центра.

Надзорни одбор ЈП „Србијашуме“ је донео Одлуку о прибављању непокретности у јавну својину РС . Одлука је прослеђена Републичкој дирекцији за имовину РС ради добијања Сагласности, односно инвеститорских права за изградњу Центра за посетиоце ПИО Камена Гора.

Како је управљач прибавио Сагласност Владе РС , односно Републичке дирекције за имовину РС, као и грађевинске дозволе у 2026.години управљач ће покренути јавну набавку и реализовати активности.

Планирана наменска финансијска средства за активности на изградњи Центра за посетиоце пренета су Планом и Програмом управљања из претходних година, а део је обезбеђен и из 2026.године.

- Планирана финансијска средства за изградњу Центра за посетиоце Камена Гора (пренета из 2025.године) за потребе изградње:

Планирана средства за радове на изградњи Центра за посетиоце Камена Гора (динара):		Извршилац посла:
..... 3.516.700,00		По уговору
МСЖС:	1.516.570,00	
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	2.000.000,00	

в) У планској години за радове водовода и канализације за потребе Центра за посетиоце Камена Гора опредељена су финансијска средства:

- Планирана средства за радове водовода и канализације за потребе Центра за посетиоце (пренета из 2025.године) :

Планирана средства за радове водовода и канализације (динара)..... 375.452,00	Извршилац посла:
МСЖС: 0,00	По уговору
Сопствена средства: 0,00	
Накнаде: 375.452,00	

г) У планској години за радове електроинсталација за потребе Центра за посетиоце Камена Гора опредељена су финансијска средства :

- Планирана средства за радове електроинсталација за потребе Центра за посетиоце (пренета из 2025.године) :

Планирана средства за радове електроинсталације(динара):..... 410.310,00	Извршилац посла:
МСЖС: 0,00	По уговору
Сопствена средства: 0,00	
Накнаде: 410.310,00	

д) У 2026. години за спољно уређење Центра за посетиоце опредељена су финансијска средства :

- Планирана средства за спољно уређење Центра за посетиоце Камена Гора :

Планирана средства за израду елабората заштите од пожара (динара):.... 1.293.638,00	Извршилац посла:
МСЖС: 0,00	По уговору
Сопствена средства: 0,00	
Накнаде: 1.293.638,00	

ђ) У 2026. години за потребе ангажовања надзора над извођењем радова за потребе Центра за посетиоце и радове на спољном уређењу одређена су финансијска средства у вредности 5% од укупне вредности инвестиције по Пројекту :

- Планирана средства за ангажовање надзора над извођењем радова (изградње и спољног уређења) за потребе Центра за посетиоце:

Планирана средства за Надзор над извођењем радова за потребе Центра за посетиоце (динара):..... 279.797,00		Извршилац посла:
МСЖС:	0,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	279.797,00	

е) У 2026.години управљач је планирао активности на уређењу прилазног пута до хранилице за медведе,на овим активностима биће ангажована сопствена радна снага:

- Планирана средства за бруто зараде запослених ангажованих на уређењу пута:

Планирана средства за активности на уређењу прилазног пута до хранилице..... 891.781,00		Извршилац посла:
МЗЖС:	200.000,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	691.781,00	

ж) У 2026.години управљач је планирао активности на уређењу пешачке стазе у дужини од 6,3 км на територији ПИО „Камена Гора“ :

- Планирана средства за активности на уређењу пешачке стазе :

Планирана средства за активности на уређењу пешачке стазе у дужини од 6,3 км (динара): 741.988,00		Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Накнаде:	741.988,00	

з) Управљач је Планом и Програмом управљања за 2026.годину определио финансијска средства за активности на уређењу бицикличке стазе у дужини од 3 км на територији ПИО „Камена Гора“ :

- Планирана средства за активности на уређењу бицикличке стазе :

Планирана средства на уређењу бицикличке стазе у дужини од 3км (динара):.....	344.440,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	По уговору
Сопствена средства:	0,00	
Средства накнада:	344.440,00	

и) Управљач је Планом и Програмом управљања за 2026.годину определио финансијска средства за активности на уређењу прилазног пута до ПИО „Камена Гора“ :

- Планирана средства за активности на уређењу прилазног пута до ПИО „Камена Гора“ :

Планирана средства на уређењу прилазног пута до ПИО „Камена Гора“ (динара):	150.000,00	Извршилац посла:
МЗЖС:	0,00	По уговору
Сопствена средства:	150.000,00	
Средства накнада:	0,00	

6 Промоција вредности заштићеног подручја

6.1 Мере и услови

У 2026. години активности у области промоције заштићеног подручја представљају континуиран задатак којим се врши позитиван утицај на стварање представе о значају

заштићеног подручја, приказују вредности и дају конкретне информације свим корисницима и становништву. Основни циљ је заштита и популаризација вредности заштићеног подручја и утицај на веће интересовање посетилаца.

Планирано је и учешће Управљача ПИО „Камена Гора“ у различитим акцијама поводом обележавања Светског дана вода, Светског дана шума, Светског дана заштите биодиверзитета, Светског дана заштите животне средине, Европске недеље шума, Светског дана туризма, Светског дана планина, Дан заштите природе, Дан заштите Динарида.

ЈП „Србијашуме“ у 2026. години планира учешће на семинару Управљача заштићених подручја у организацији Министарства заштите животне средине.

6.2 Задачи на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности

Културно-образовне и информативно-пропагандне активности заснивају се на подизању свести становништва о потреби заштите природних вредности и потенцијала заштићеног подручја, њиховог активног укључивања у заштиту и одрживо управљање ресурсима као привлачење што већег броја посетилаца.

Задачи се остварују кроз следеће активности:

а) Информисање кроз јавна гласила (локалне ТВ и радио станице, штампани медији). У те сврхе планирана су следећа финансијска средства:

- Информисање кроз јавна гласила:

Планирана средства за информисање кроз јавна гласила	Извршилац посла:
(дин):15.000,00	По Уговору
МСЖС: 0,00	
Сопствена средства: 15.000,00	
Накнаде: 0,00	

б) За трошкове студијског путовања у иностранство, семинаре и едукације у 2026. години планирано су средства:

- Трошкови студијског путовања, семинара и едукације у 2026. години :

Планирана средства за трошкове студијског путовања (дин):	Извршилац посла:
100.000,00	По Уговору
МСЖС: 0,00	
Сопствена средства: 0,00	
Накнаде: 100.000,00	

в) За трошкове обележавања еколошких датума у 2026. години планирано су финансијска средства:

- Трошкови обележавања еколошких датума у 2026. години :

Планирана средства за трошкове обележавања еколошких датума (дин):	Извршилац посла:
50.000,00	По Уговору
МСЖС: 0,00	
Сопствена средства: 20.000,00	
Накнаде: 30.000,00	

6.3 *Задачи и активности на развоју одрживог туризма*

6.3.1 *Смернице за развој одрживог туризма*

Имајући у виду бројне природне потенцијале, висок ниво квалитета животне средине, атрактиван амбијент, специфичне кулинарске специјалитете и производњу здраве хране, као и укупну атмосферу, визуелно атрактивне локације, на подручју Камене Горе могуће је организовати неколико видова туризма усмерених више на летњи, него на зимски туризам.

Одрживи туризам се може применити у свим деловима туристичких кретања, било да се ради о екотуризму, рекреативном, излетничком, сеоском, ловном и др. Важно је напоменути да сви ови облици туризма нису једнако одрживи, иако је сваки на свој начин занимљив и доступан на овом подручју.

6.3.2 План деловања за заштићено подручје у функцији развоја одрживог туризма

Развој одрживог туризма (еко-туризам, излетнички туризам, сеоски туризам, ловни туризам, транзитни туризам) подразумева туристичку валоризацију целог подручја и стално деловање свих носилаца активности на овом подручју почевши од Управљача, локалне самоуправе (при којој функционише туристичка организација), повезивањем удружења грађана и планинара као и приватника-угоститеља и физичких лица која испуњавају услове за смештај посетилаца. Уређење простора, јачање инфраструктуре, промоција и сарадња са свим корисницима су важни предуслови за развој одрживог туризма који спадају у оквир сталних активности Управљача.

7 Сарадња

Основни циљ успостављања и одржавања сарадње јесте заштита подручја и стварање услова за бољи развој и унапређење подручја у функцији заштите.

Управљач, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Пријеполје“ по природи обављања својих делатности, на овом простору има успостављену сарадњу на свим нивоима од државних институција до локалне самоуправе. Првенствена обавеза Управљача је наставак сарадње са надлежним Министарством заштите животне средине, као и референтном установом, Заводом за заштиту природе Србије (као и обавезујућа сарадња са другим Министарствима) по питањима заједничке надлежности и заједничких интереса. У овом смислу, се подразумева, и наставак добре сарадње и заједничког деловања са надлежним инспекцијским органима. Сарадња са локалном самоуправом (посебно инспекцијском, службом урбанизма и грађевинарства) је неопходна јер се, тежи уважавању свих интереса у изради планова и програмских циљева, а у складу са општим интересом заштите, очувања и унапређења свих вредности заштићеног подручја.

С обзиром да се на целом подручју ПИО „Камена Гора“ налази већи број субјеката (црква, локална самоуправа, локално становништво, водопривреда, ловци, излетници, планинарска друштва, удружења грађана, угоститељи и др.), који користе поједине ресурсе и подручје, неопходно је са свима одржавати коректне односе.

У циљу заштите и унапређења заштићеног подручја Камена Гора, планира се сарадња са свим заинтересованим и надлежним субјектима и то:

- сарадња са локалним становништвом;
- сарадња са планинарима, извиђачима, еколошким покретима, младим истраживачима и др.;
- сарадња са надлежним министарствима и државним институцијама;
- програмска сарадња са другим управљачима заштићених природних добара у Србији;
- програмска сарадња са стручним установама (Завод за заштиту природе Србије, Завод за урбанизам, Институте, Факултети и др.);
- Сарадња са локалном туристичком организацијом у Пријепољу;
- сарадња са М.З. и општинским структурама у Пријепољу(посебно инспекцијском,службом урбанизма и грађевинарства)
- сарадња са субјектима који врше привредну делатност на подручју и око подручја ПИО „Камена Гора“;
- сарадња са информативним гласилима и стручним часописима;

7.1 Сарадња и партнерство са локалним становништвом

Одржавање континуиране сарадње са локалним становништвом је важан задатак Управљача и то у смислу едукације и информисања истих о вредностима, значају и могућностима које пружа заштићено подручје ПИО „Камена Гора“ као и режимима заштите и шта исти значе за уобичајен живот мештана. Локалном становништву предочиће се и информације о туристичким потенцијалима везаним за заштићено подручје, а у овом смислу мисли се првенствено на сеоски туризам.

Успешност спровођења активних и пасивних мера заштите природног добра, програма унапређења и развоја, у великој мери зависи од подршке локалног становништва. Подршка локалног становништва и њихово укључивање у акције на заштити, свакако су једна од битних претпоставки заштите и очувања Камене Горе.

7.2 Сарадња са другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју

Сарадња са свим субјектима, власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју важна је не само у циљу надзора над условима и начинима обављања делатности, већ и у циљу заштите подручја од пожара и природних непогода.

Сви субјекти који врше неку делатност на заштићеном подручју (шумарство, ловство, СУП, комунално, водопривреда, електропривреда, угоститељство, туризам, и сл.), дужни су да своје активности ускладе са законском регулативом и подзаконским актима који произилазе из Уредбе о проглашењу заштићеног подручја. Прилагођавање ограниченим начинима коришћења природних и других ресурса је увек велики изазов, за шта ће требати извесно време у чему ће њихова добра сарадња са Управљачем имати велики обострани значај.

7.3 Сарадња са невладиним организацијама

Управљач одржава коректну и партнерску сарадњу са сваком невладином организацијом која је заинтересована да учествује у решавању конкретних стручних проблема у циљу потребе заштите природних вредности и потенцијала заштићеног подручја.

У обављању послова заштите животне средине, заштите и гајења шума, сарадња је често и раније била потребна са еколошким покретима, планинарима и субјектима који врше делатност на површинама где је корисник ЈП „Србијашуме“. Изузетно добра сарадња и евентуално партнерство односи се посебно на планинска друштва (ПД „камена Гора“) и еколошка друштва, која су у много чему компатибилна у очувању животне средине и заштити истих као и управљачи заштићених подручја.

И до успостављања заштите, Камена Гора је очувана и популаризирана захваљујући савесном деловању и синергији између удружења грађана, еколошких покрета, планинара, шумара и локалног становништва, тако да овај вид сарадње треба проширити и додатно осигурати.

7.4 Међународна сарадња

У циљу унапређења управљања и очуваности историјског и природног наслеђа и традиције према партнерима из окружења, отворена је могућност међународне сарадње ЈП „Србијашуме“ са заинтересованим странама.

7.5 Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова и окружења

Основни циљеви удруживања јесу заступање заједничких интереса, обједињавање презентације у земљи и иностранству, професионално коришћење и размена искустава. Стога ће Управљач увек изаћи у сусрет овим активностима и позивима.

7.6 Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима

Наставиће се сарадња са локалним медијима (РТВ Енигма, РТВ Коран, РТВ Форум, Глас Полимља), и сарадња са регионалним и републичким медијима. Основни задатак је пружање свих информација и обавештења везаним за заштиту и унапређење подручја Камене Горе и емитовање промотивног филма.

Посебна активност је сарадња са стручним часописима: „Шуме“, „Траг“, „Екологика“, „Ловачке новине“ и слично.

8 Посебни послови и задаци

Противпожарна заштита

Управљач ЈП „Србијашуме“ сагласно Закону о шумама, Закону о заштити од пожара и Закону о ванредним ситуацијама, израђује неопходна планска документа, предузима превентивне мере у области заштите шума од пожара. ЈП „Србијашуме“ преко надлежне шумске управе у Пријепољу, а сагласно Закону о шумама и Закону о заштити од пожара, ради Планове заштите шума од пожара, којим су дефинисане превентивне мере заштите од пожара, материјално техничко опремање за брзо и ефикасно гашење шумских пожара, оперативни планови и карте за потребе организовања акција гашења шумских пожара.

У 2017. години је урађен „Пројекат унапређења заштите шума од пожара на подручју г.ј. „Црни врх-Камена гора“ за период 2018-2020. године. Иницијатива за израду овог пројекта је покренута на састанку стручно оперативног тима Републичког штаба за ванредне ситуације изношењем проблема о незадовољавајућој отворености шума на подручју г.ј. „Црни врх-Камена гора“ на делу дуж границе са Црним Гором тј. указано је на то да је за ефикасну заштиту шума од пожара потребно изградити противпожарну инфраструктуру (шумске путеве, противпожарне пруге и водозахвате).

Програмом за 2026. годину планирани су следећи радови: изградња шумског пута, санација шумских влака, изградња шумских влака.

Организација на заштити од пожара је тако постављена да има три циља и то да се: спречи појава шумских пожара, пожар брзо открије и брзо угаси.

Да би се остварили напред наведени циљеви предузимају се мере:

- против потенцијалних изазивача шумских пожара: подизање нивоа свести јавности о еколошком, економском, социјалном и културном значају шума, апели на повећану угроженост од појаве шумских пожара, постављање знакова забране и знакова упозорења на прилазима шуми, поред путева, излетишта, туристичких објеката и др.;

- у циљу спречавања изазивања шумских пожара: чуварска служба контролише потенцијалне изазиваче шумских пожара, односно пољопривреднике који спаљују стрништа после жетве, коров и други биљни материјал, власнике викенд објеката, сакупљаче шумских плодова, леко биља и печурака, излетнике, посетиоце и др.;
- у циљу брзог откривања појаве шумских пожара: осматрање угрожених шума и дежурства у критичним периодима појаве шумских пожара;
- у циљу брзог гашења шумских пожара: развијена путна мрежа посебно према подручјима која су најугроженија, мобилност и опремљеност екипа за брзо гашење шумских пожара, уређени водозахвати и водене акумулације, одржавање и уређивање извора воде у шумама са обавезом очувања станишта са изворима воде; обука и уасвршавање радника из области заштите шума од пожара и
- у циљу спречавања појаве и ширења шумских пожара: правовремено извођење свих мера неге шума као што су чишћење, прореде, кресање грана и уклањање сувог грања; одржавање и чишћење појасева поред јавних комуникација (путеви и пруге); одржавање и чишћење на трасама електроенергетских водова; подизање мешовитих шума лишћара и четинара; подизање биолошких противпожарних пруга; успостављање шумског реда; изградња и одржавање противпожарних пруга и др..

Организација и материјална опремљеност Управљача:

Заштита шума од пожара спроводи се путем:

службе чувања шума уз активно учешће чувара заштићеног подручја;

- Планских докумената за газдовање шумама (у планским документима за газдовање шумама утврђују се шуме које се сматрају посебно угроженим од пожара и других штета и прописују мере за њихово отклањање);
- планова заштите шума од пожара (планови заштите шума од пожара, садрже организацију лица која учествују у гашењу пожара - екипе обучене и трениране за гашење шумских пожара, оперативне карте дејствовања у случају пожара, као и пасивна и активна дежурства на откривању и благовременом јављању о настанку шумских пожара).
- забране ложења ватре у шуми и ловишту, као и на 200м од шуме, осим на за то предвиђеним и обележеним местима.

Опрема и средства за гашење шумских пожара:

- Планом заштите шума од пожара планира се одговарајућа опрема и средства за гашење шумских пожара. Ручна опрема и средства за гашење пожара налазе се на одговарајућим местима тзв. пожарним пунктовима који морају бити видно обележени и приступачни за екипе за противпожарне интервенције. Шеф Шумске

управе, пред почетак пожарне сезоне организује проверу исправности противпожарног алата, опреме, средстава и предлаже набавку нове опреме и средстава. О одржавању опреме и средстава за гашење шумског пожара дужан је да се стара сваки запослени задужен опремом у Шумском газдинству, односно Шумској управи.

Отвореност шумског комплекса саобраћајницама

Камена Гора има задовољавајућу отвореност шумског комплекса. Асфалтни пут Камена Гора - Јабука повезује јединицу са магистралним путем Пријепоље - Пљевља, чиме има добру спољну отвореност. Иначе је отворена великим бројем и дужином меких камионских путева који постоје унутар јединице.

I категорија (јавни асфалтни пут) најмање је заступљена категорија пута, односно свега 4,8 км, затим следи категорија II (јавни меки пут) са 4,2 км, категорија III односно тврдих камионских путева има свега 5 км и на крају најзаступљенији су најлошији путеви који спадају у категорију IV (меки камионски пут) са 34 км односно преко 70% путева су меки шумски путеви.

Можемо закључити да је због великог учешћа меких шумских путева, који су у лошем стању и нису сви проходни, неопходно је у наредном периоду извршити санацију истих, а посебну пажњу усредсредити на изградњу нових тврдих шумских пута.

Управљач је повезан на систем заједничког видео-надзора са сектором за ванредне ситуације и ватрогасном јединицом у Пријепољу, који се превентивно користи и за противпожарну заштиту и инсталиран је и у пословним просторијама Управљача (ШГ «Пријепоље»). Камере на предајнику са Камене Горе покривају највећи део подручја.

- Планирана средства за трошкове противпожарне заштите у 2026. години:

Планирана средства за трошкове против пожарне заштите (динара):	Извршилац посла:
..... 50.000,00	По уговору
МСЖС: 0,00	
Сопствена средства: 50.000,00	
Накнаде: 0,00	

9 Извори финансирања

Финансирање заштићеног подручја, према Закону о заштити природе, обезбеђује се из:

1. Средства буџета Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;
2. Накнада за коришћење заштићеног добра;
3. Прихода остварених у обављању делатности, односно управљања заштићеним природним добром;
4. Средства обезбеђених за реализацију планова, програма и пројеката у области заштите природе;
5. Донација, поклона и помоћи;
6. Других извора у складу са законом;

Планом и програмом управљања за 2026.годину Управљач је определио финансијска средства за трошкове плаћања провизије (приказ у табели):

- Планирана средства за трошкове плаћања провизије у 2026.години:

Планирана средства за трошкове провизије (динара):	Извршилац посла:
..... 2.000,00	ШГ „Пријепоље“
МСЖС: 0,00	
Сопствена средства: 0,00	
Накнаде: 2.000,00	

Управљач је добио сагласност надлежног Министарства на Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предео изузетних одлика „Камена Гора“ („Сл.гл.РС“, бр.29 од 04.04.2025. године).

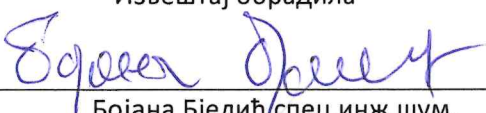
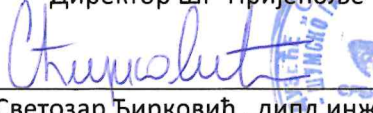
За реализацију Програма управљања ПИО „Камена Гора“ за 2026.годину, планирана су укупна средства у износу од 12.653.088,00 динара, од чега се планира учешће средстава Буџета Републике Србије у износу 4.906.570,00 динара (38,77%), учешће средстава накнада заштићеног подручја у укупном износу од 7.141.518,00 динара (56,45 %), учешће прихода од обављања делатности у износу од 605.000,00 дин (4,78%) .

Обим радова са неопходним средствима и динамиком дат је у табеларним прегледима (прилог):

Садржај:

1	Увод.....	1
2	Циљеви заштите, очувања, унапређења и коришћења заштићеног подручја	1
3	Заштита, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности	2
3.1	Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима	2
3.1.1	Чување заштићеног подручја	2
3.1.2	Одржавање заштићеног подручја	3
3.1.3	Праћење стања – мониторинг поткорњака.....	5
3.2.	Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима...7	
3.3.	Управљање природним ресурсима.....	7
3.3.1	Задачи и активности на заштити и управљању шумама.....	7
3.3.2	Задачи и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном.....	8
3.3.3	Задачи и активности на заштити, развоју и управљању водама.....	8
3.3.4	Задачи и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем	8
3.3.5	Задачи и активности на коришћењу споредних шумских производа	9
4	Приоритетни задаци научно-истраживачког и образовног рада.....	9
5	Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја.....	10
5.1	Мере и услови	10
5.2	Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, санације подручја.....	10
6	Промоција вредности заштићеног подручја	14
6.1	Мере и услови	14
6.2	Задачи на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности.....	15
6.3	Задачи и активности на развоју одрживог туризма	16
6.3.1	Смернице за развој одрживог туризма	16
6.3.2	План деловања за заштићено подручје у функцији развоја одрживог туризма	17
7	Сарадња.....	17
7.1	Сарадња и партнерство са локалним становништвом	18
7.2	Сарадња са другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју.....	18
7.3	Сарадња са невладиним организацијама	19
7.4	Међународна сарадња.....	19
7.5	Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова и окружења	19
7.6	Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима	20
8	Посебни послови и задаци.....	20
	Организација и материјална опремљеност Управљача:.....	21
	Опрема и средства за гашење шумских пожара:	21
	Отвореност шумског комплекса саобраћајницама	22
9	Извори финансирања.....	22

Извештај обрадила Бојана Бјелић, спец. инж. шум.	Директор ШГ „Пријеполје“ Светозар Ђирковић, дипл. инж. шум.
--	--

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја ПИО "Камена Гора"

	Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)				Укупно
		Буџет РС / Минист. ЗЖС/	Сопствена средства	Средства пренетих накнада из 2025. године	Средства накнада	
	А.0. Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја					
	А.1. Чуварска служба	2.560.000,00	20.000,00	0,00	230.000,00	2.810.000,00
	А.1.1. Бруто зараде чувара (2 чувара)	2.560.000,00	0,00		150.000,00	2.710.000,00
	А.1.2. Материјални трошкови чуварске службе (гориво)		20.000,00		80.000,00	100.000,00
	А.2. Одржавање заштићеног подручја	80.000,00	100.000,00	0,00	542.112,00	722.112,00
	А.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	80.000,00	0,00		392.112,00	472.112,00
	А.2.2. Управљање отпадом - сакупљање и одвожење отпада са излетишта и ложирање дивљих депонија		50.000,00			50.000,00
	А.2.3. Противпожарна заштита		50.000,00			50.000,00
	А.2.4. Израда и постављање табли путоказа (5 ком)				150.000,00	150.000,00
	А.3. Презентација заштићеног подручја	0,00	35.000,00	0,00	130.000,00	165.000,00
	А.3.1. Студијско путовање у иностранство, семинари, едукације				100.000,00	100.000,00
	А.3.2. Обележавање еколошких датума		20.000,00		30.000,00	50.000,00
	А.3.3. Информисање кроз јавна гласила		15.000,00			15.000,00
	Укупно А.0	2.640.000,00	155.000,00	0,00	902.112,00	3.697.112,00
	Б.0. Управљање посетиоцима					
	Укупно Б.0		0,00		0,00	0,00
	В.0. Регулисање имовинско правних односа					
	Укупно В.0				0,00	0,00
	Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја					
	Г.1. Мониторинг поткорњака - метода феромонских клопки (5 клопки)		180.000,00		0,00	180.000,00
	Г.2. набавком хране (кукуруза) за медведе	100.000,00			50.000,00	150.000,00
	Г.3. Мониторинг иктиофауне	450.000,00			50.000,00	500.000,00
	Укупно Г.0	550.000,00	180.000,00	0,00	100.000,00	830.000,00
	Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса					
	Д.1. Кошење траве и уклањање корова (10 ха)		120.000,00			120.000,00
	Д.2. Израда Центра за посетиоце Камена Гора, изградња прва фаза	1.516.570,00		2.000.000,00		3.516.570,00
	Д.3. Радови водовода и канализације за потребе Центра за посетиоце			375.452,00		375.452,00
	Д.4. Радови електронсталација за потребе Центра за посетиоце			410.310,00		410.310,00
	Д.5 Спољно уређење Центра за посетиоце(друга фаза)				1.293.638,00	1.293.638,00
	Д.6 Надзор за извођење радова на Центру за посетиоце			215.116,00	64.681,00	279.797,00
	Д.7. Уређење прилазног пута до хранилице за медведе (5км)	200.000,00			691.781,00	891.781,00
	Д.8. Уређење пешачке стазе (6,3км)				741.988,00	741.988,00
	Д.9. Уређење бициклистичке стазе (3 км)				344.440,00	344.440,00
	Д.10. Уређење прилазног пута до зпд		150.000,00			150.000,00
	Укупно Д.0	1.716.570,00	270.000,00	3.000.878,00	3.136.528,00	8.123.976,00
	Е.0. Некатегорисани послови				2.000,00	2.000,00
	Е.1. провизија				2.000,00	2.000,00
	Укупно планирани расходи	4.906.570,00	605.000,00	3.000.878,00	4.140.640,00	12.653.088,00

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних
прихода заштићеног подручја ПИО "Камена Гора"**

Ред.бр.	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	4.906.570,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	4.906.570,00
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	7.746.518,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	605.000,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	7.141.518,00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	12.653.088,00

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА "КАМЕНА ГОРА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ

Врсте расхода: Бруто зараде чувара заштићеног подручја		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	150.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	2.560.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зарада чувара заштићеног подручја	2.560.000,00
	УКУПНО расходи	2.560.000,00
Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	392.112,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	80.000,00
	УКУПНО расходи	80.000,00
Врсте расхода: набавка хране (кукуруза) за медведе на хранилици у ПИО „Камена Гора“		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	50.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
1.1.	Трошкови ангажовања извођача који буде изабран у поступку јавне набавке-ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	100.000,00
	УКУПНО расходи	100.000,00
Врсте расхода: Мониторинг ихтиофауне		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	50.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	450.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
1.1.	Трошкови ангажовања извођача који буде изабран у поступку јавне набавке-ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	450.000,00
	УКУПНО расходи	450.000,00
Врсте расхода: Изградња Центра за посетиоце Камена Гора		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	2.000.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	1.516.700,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
1.1.	Трошкови ангажовања извођача који буде изабран у поступку јавне набавке-ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	1.516.700,00
	УКУПНО расходи	1.516.700,00

Служба за заштиту природе и шума
07.10.2025

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003322352 2025 14850 004 001 501 100

Датум: 16.9.2025. године

Немањина 22-26

Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд,

Број: 15599

Датум: 07.10.2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Камена Гора” („Службени гласник РС”, број 99/14), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” из Београда, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 020-2934/2 од 29.8.2025. године (запримљене у Министарству заштите животне средине 1.9.2025. године), у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи, Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Камена гора” и Планом управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора” за период 2025-2034. године, Програм управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора” за 2026. годину, **може се изградити под следећим условима:**

- 1) Програм управљања ускладити са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Пределом изузетних одлика „Камена Гора” и Планом управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора” за период 2025-2034. године;
- 2) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја спроводити у складу са прописаним режимима заштите;
- 3) Планирати израду неопходних управљачких документа, уколико нису израђена (извештај о реализовању програма за претходну годину, акт о унутрашњем реду и чуварској служби и сл.);
- 4) Радови на одржавању и обележавању заштићеног подручја урадити у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96);
- 5) Програм управљања треба да садржи кратак опис заштићеног природног добра који подразумева географски положај, темељне вредности природног добра, категорију, површину, режиме заштите, врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава. Такође, треба да садржи и оцену тренутног стања заштићеног подручја (здравствено стање, оштећења и др.) у складу с којом су планиране конкретне мере и радови, а посебно приоритетне активности;

6) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја планирати и спроводити у складу са прописаним режимима заштите;

7) Започети, односно наставити програме праћења појединачних група организама, а са посебним акцентом на праћење врста од националног и међународног значаја, пре свега врста флоре и фауне од значаја за мрежу Натура 2000:

- мониторинг популација одабраних представника из фамилије орхидеја (фам. Orchidaceae),

- утврђивање присуства биљне врсте врес (*Calluna vulgaris*),

- утврђивање присуства инвазивних врста биљака, мапирање њихових станишта, планирање мера на контроли њиховог ширења и сузбијања,

- праћење и унапређење стања популација птица гнездарица, а нарочито сивог сокола (*Falco peregrinus*), великог тетреба (*Tetrao urogallus*), лепштарке (*Bonasa bonasia*), прдавца (*Crex crex*) и тропрстог детлића (*Picooides trydactylus*),

- мониторинг стања популација евидентираних врста риба, очуваност својстава идентификованих посебних станишта риба, као и функционалност миграторних путева рибљег фонда,

- мониторинг строго врста сисара мрког медведа (*Ursus arctos*) и европског јелена (*Cervus elaphus*).

8) Планирати формирање локација за додатну прихрану врста крупних звери, ради ојачавања њихових популација и превенције могућих штета;

9) С обзиром на то да се предметно подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Камена Гора”, потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи:

- забране уништавања и нарушавања станишта, као и уништавања и узнемиравања дивљих врста;

- забране промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде и пашњаци);

- забране промене морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;

- спречавања и смањења, односно контроле и санације свих облика загађивања.

10) Планирати постављање довољног броја феромонских клопки у циљу спречавања пренамножавања сипаца поткорњака, као и активности на мониторингу њихове бројности у четинарским шумама;

11) Предвидети санационе мере на површинама које су захваћене пожарима у оквирима заштићеног подручја;

12) Планирати уређење простора као што је постављање мобилијара који треба да буде направљен од природних материјала (дрво), у етно стилу, као и ознака, информативних табли и путоказа, табли за противпожарну заштиту и др, али и активности на уклањању слободно депонованог отпада на заштићеном подручју (санација дивљих депонија).

13) Предвидети редовно уређивање и одржавање простора око објеката народног градитељства;

14) Предвидети формирање, односно ажурирање постојеће базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном подручју (база података створених и природних вредности), укључујући евиденцију људских активности, делатности и процеса који су у супротности са актом о заштити и које представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја;

15) Евидентирати у бази података и картирати гнезда птица грабљивица пречника преко 40 cm на стаблима у границама Подручја. У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и другим научним и стручним институцијама, идентификовати врсте

птица које се гнезде на заштићеном подручју и по потреби, предвидети конкретне мере заштите и очувања стабала, односно гнездилишта;

16) Наставити са активностима на заштити и управљању водама, посебно на водном земљишту које се налази око малих хидроелектрана на реци Грачаници;

17) Планирати радове и активности на заштити и управљању пољопривредним земљиштем у циљу очувања пашњака и ливада;

18) Предвидети активности на контроли коришћења споредних шумских производа – контрола брања, сакупљања и промета боровница, шумских купина, јагода, лековитог биља и јестивих гљива;

19) Предвидети научноистраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, који би се изводили према посебним пројектима и програмима;

20) Радити на промоцији вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: уређење простора и чишћење атрактивних локација, медијско приказивање, штампање промотивног материјала, (проспеката, брошура, лифлета, приручника и др.), едукативно промотивне активности, обележавање еколошких датума и др., које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра;

21) У складу са чл. 54. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године;

22) Програм управљања доставити доносиоцу Решења на Мишљење о уграђености услова заштите природе;

23) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима;

24) Сви планирани радови и активности предвиђени годишњим Програмом могу се спроводити по доношењу Програма, а након прибављених услова, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа.

Образложење

ЈП „Србијашуме”, Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 11752 од 23.7.2025. године, Министарству заштите животне средине за издавање Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора” за 2026. годину.

Уз захтев су достављене планиране активности, предвиђене Програмом управљања:

- Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја;

- Праћење и унапређење стања заштићеног подручја: мониторинг природних вредности у заштићеном подручју у циљу заштите и очувања подручја;

- Уређење простора, односно уређење приступа заштићеном подручју.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, поступајући по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 број 020-2934/2 од 29.8.2025. године, за примљена у Министарству заштите животне средине 1.9.2025. године), по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, констатовано је да се Програм управљања израђује за заштићено подручје Предео изузетних одлика „Камена Гора” за 2026. годину, који је проглашен заштићеним Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Камена Гора”, у оквиру режима заштите II и III степена.

Заштићено подручје налази се у оквиру граница еколошки значајног подручја „Камена Гора” еколошке мреже Републике Србије, у складу са Уредбом о еколошкој мрежи.

На подручју Предела изузетних одлика „Камена гора” налази се рSCI подручје (potential area of Special Community Interest - потенцијално подручје од значаја за заједницу) „Камена гора” (SRBPEZ052) које је издвојено за потребе очувања три типа станишта и једне врсте, и то врсте поскока (*Vipera berus* ssp. *bosniensis*), а станишта: Алкалне тресаве (7230), Илирске шуме букве (*Aremonio-Fagion*) (91K0) и Илирске шуме китњака (*Quercus petraea*) и граба (*Carpinus betulus*) (*Erythronio-Carpinion*) (91L0).

Такође, на подручју Предела изузетних одлика „Камена гора” налази се и рSPA подручје (potential Special Protection Area) „Камена гора” (рSPA081), намењено очувању следећих врста птица: *Aegolius funereus*, *Alectoris graeca*, *Bonasa bonasia*, *Bubo bubo*, *Circus gallicus*, *Columba oenas*, *Coturnix coturnix*, *Crex crex*, *Dryocopus martius*, *Glaucidium passerinum*, *Lanius collurio*, *Lullula arborea*, *Pernis apivorus*, *Picoides tridactylus*, *Picus canus*, *Strix uralensis* и *Tetrao urogallus*.

Подручја рSCI и рSPA представљају део еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније, чије стање је неопходно очувати и унапредити у складу са прописима Европске уније, односно Директивом о стаништима (The Habitats Directive - Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora) и Директивом о птицама (Council Directive 79/409/EEC on the Conservation of wild birds; са изменама и допунама из 2009. године - Council and European Parliament Directive 2009/147/EC). Ова подручја су идентификована у складу са обавезама Републике Србије у процесу приступања Европској унији и она значајно доприносе одржавању или обнављању у повољном статусу заштите природних станишних типова и/или врста, и доприносе кохерентности европске еколошке мреже Натура 2000.

У складу са чланом 8. став 1. Закона о заштити природе, планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, основа, планова и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у рударству, енергетици, саобраћају, водопривреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу, у складу са мерама и условима заштите природе. Ставом 3. истог члана дефинисано је да основе, планови и програми из става 1. овог члана морају бити усаглашени са актом о проглашењу заштићеног подручја, планом управљања заштићеним подручјем и смерницама за управљање еколошки значајним подручјима.

У складу са чланом 54. ст. 4. и 5. Закона о заштити природе, планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. овог закона најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Садржај Програма управљања треба да се заснива на Плану управљања Предломом изузетних одлика „Камена Гора” за период 2025-2034. године, који је израђен у складу са чланом 53. Закона о заштити природе, са активностима предвиђеним чланом 9. став 7. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Камена Гора” и задацима Управљача дефинисаним чл. 8., 10 и 11. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Камена Гора”.

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Камена Гора” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева платио је Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, а ослобођен је обавезе плаћања таксе за издавање Решења о условима заштите природе, по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24-усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25-усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13-др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22, 54/23-усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24-усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25-усклађени дин. износ).

Достављено:

- ЈП „Србијашумс”

Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд

- Завод за заштиту природе Србије

Јапанска 35, 11070 Нови Београд

- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини

Др Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд

- Архива

